

Znalosti a postoje k HIV ve zdravotnických zařízeních v České republice: celoevropská survey 2023
Knowledge and attitudes towards HIV in healthcare settings in the Czech Republic: pan-European survey 2023

Anna Kubátová¹, Marek Malý¹, Alena Fialová¹,
Lidmila Hamplová²

¹*Státní zdravotní ústav, Praha, Česká republika*

²*Vysoká škola zdravotnická, o. p. s., Praha, Česká republika*

Stigmatizace zahrnuje připsování negativních stereotypů určitým skupinám, což často vede k jejich společen-

skému vyloučení. Vzniká na základě mylných představ, strachu a neznalosti a týká se i osob s HIV/AIDS.

EACS (Evropská klinická společnost) ve spolupráci s ECDC (Evropské centrum pro kontrolu nemocí) ve snaze lépe porozumět postojům k osobám s HIV ve zdravotnictví zorganizovala celoevropský dotazníkový průzkum. V příspěvku jsou analyzována data respondentů z Česka poskytnutá ECDC.

On-line sběru dat se zúčastnili pracovníci zdravotnických zařízení bez ohledu na zastávanou pozici. Okruhy dotazů zahrnovaly postoje k epidemiologickým aspektům prevence a přenosu infekce HIV a k ošetrovatelské/léčebné péči, otázky nadměrných preventivních opatření, důvodů pro neposkytování péče a stigmatizace ve zdravotnictví.

Zúčastnilo se 232 respondentů z ČR, z toho 73,7% žen. Dle povolání byli rozděleni do kategorií lékař (42,7%), stomatolog (6,5%), sestra (30,6%), ostatní (20,2%). Šetření ukázalo, že zdravotníci mají poměrně dobré základní povědomí o HIV a jeho léčbě, v některých oblastech však přetrvávají nejasnosti. Ne všichni vědí, že správně užívaná léčba může zabránit přenosu viru. Lepší informace mají mladší zdravotníci a ti, kteří již získali více zkušeností s péčí o pacienty s HIV. Postoje k poskytování péče pacientům s HIV se liší podle profese i osobní zkušenosti, u lékařů je vyšší míra přijetí a nižší obavy, sestry a stomatologové jsou v určitých situacích obezřetnější. Obavy z nákazy jsou běžnější u respondentů bez osobní zkušenosti s péčí o osoby žijící s HIV. V prezentaci uvádíme výsledky podle jednotlivých tematických okruhů uvedených v metodice.

Vzhledem k nenáhodnému výběru respondentů nelze závěry zobecnit na celou populaci zdravotnických pracovníků. Výsledky naznačují, že i v Česku existuje diskriminace a stigmatizace osob s HIV ve zdravotnictví. Aktuální Národní program řešení problematiky HIV/AIDS má snížení stigmatizace osob s HIV jako jeden z cílů.

Poděkování: Zpracování výsledků bylo podpořeno z účelového navýšení finančních prostředků MZ ČR pro rok 2025.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0198>